

ŘEPSKÁ NAUČNÁ STEZKA

MÍSTA DŮSTOJNÉHO KLIDU

17
PRAHA-ŘEPI

Naučná tabule č. 7

Hlavní hřbitov

Řepský hřbitov (2009)

Pomník továrnice Jenky Studničkové (2006)

Hlavním hřbitovem je část, kde je umístěna tzv. márnice a kříž. Podle staré opukové zdi je zřejmá část, která byla vybudována v době jeho zřízení roku 1837. Při rušení pohřebiště u kostela sv. Martina a podle nárůstu obyvatel se hřbitov nejprve roku 1928 a poté roku 1957 postupně rozšiřoval směrem k současné budově městského úřadu. Tato část hřbitova je již obehnaná zdí z novodobých cihel. Zmíněné místo posledního odpočinku sloužilo a dodnes slouží ve velké míře i mnoha zlíčinským obyvatelům. Nacházejí se tu dva hroby označené jako hroby vojenské z posledních dnů 2. světové války. Kromě neznámých vojáků, kteří padli v květnových dnech při osvobození Řep, jsou zde uloženy i ostatky Vlasovových vojáků s jejich velitelem, jenž jako první při osvobození Řep vstoupil do obce a je pamětníky velmi vzpomínanou osobností. Také je zde hrobka majitelů celosvětově známé továrny na výrobu zámků JASO se sochou paní Jenky Studničkové.

Urnový hřbitov

Dnes je nazýván hřbitovem novým, v jeho horní části je rovněž pohřebiště. Sousedí s vězeňským hřbitovem a hřbitovem řádových sester boromejek.

Řádový hřbitov sester sv. Karla Boromejského

Tento hřbitov je výhradně hřbitovem řádovým, jeho součástí je i kaplička. Byl zřízen roku 1884, je místem posledního odpočinku sester boromejek od počátku jejich působení v Řepích a v pražské Nemocnici Pod Petřínem.

První sestra, která byla v Řepích pohřbena – S. M. Celsa Schröpfer (hrob č. 108) – zemřela 16. 7. 1886. Nachází se zde mj. hrob Velebné Matky Antoinetty Chotkové (hraběnky Chotkové), ale i hroby několika kněží. Těmi jsou mj. P. Heřman Dichtl a P. Schön, jejichž ostatky byly po exhumaci společně s ostatky Matky Terezie Helvigové na tento hřbitov převezeny z „malostranského“ hřbitova v Koší-

řích dne 23. 4. 1892 a uloženy do společného kněžského hrobu. Dále na toto místo byly v roce 1905 převezeny a pochovány ostatky všech ostatních řádových sester původně pohřbených též na košířském hřbitově.

V současnosti je toto místo historickou památkou obce právě díky sestrám boromejkám, neboť navzdory jejich útlaku po celou dobu totality dokázaly tento hřbitov udržet v krásné a upravené podobě. Řádové sestry po návratu do svého kláštera v Řepích po roce 1989 zrekonstruovaly zmíněnou kapličku, která pak byla vysvěcena a dnes se v ní slouží dušičkové (v minulosti i májové) bohoslužby. Původní hřbitov od svého vzniku hraničil těsně nad kapličkou se hřbitovem vězeňským.

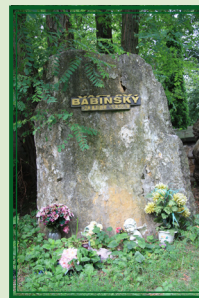
Na tomto hřbitově se nachází 225 hrobů sesterských a jedna hrobka kněžská, ve které je kromě ostatních uložen P. František Ohera. Pohřbeno je zde 1040 sester a 5 kněží (jako poslední z nich tu byl 25. 5. 2003 pochován P. MUDr. František Mališ, DrSc.).

Vězeňský (trestanecký) hřbitov

Na tomto hřbitově, který vznikl v roce 1865 příchodem trestanek do ženské věznice v Řepích, byly pohřbívány výhradně trestanky, a to až do roku 1948. Jednalo se o ženy, které byly odsouzeny k dlouhodobým trestům a na doživotí. Původní hřbitov sahal až ke kapli hřbitova řádového. Do dnešní podoby byl zmenšen (o polovinu) v roce 1911. V levém dolním rohu je hrob legendárního loupežníka Václava Babinského, který byl po odpykání trestu až do své smrti zahradníkem v klášterní zahradě sester boromejek.

Vězeňský hřbitov (2013)

Hrob Václava Babinského (2013)

Boromejský hřbitov (první polovina 20. století)

Boromejský hřbitov (dnes (2013))

Ještě počátkem 70. let minulého století zde bylo pozůstalými udržováno několik málo hrobů, i ty však krátce nato zanikly. Hřbitov poté zpustl a stal se ostudou obce. Přesto, že hrob Václava Babinského navštěvovalo mnoho turistů, obec neměla zájem se o něj starat. Zjara roku 1990 místní dobrovolní hasiči, tehdejší starosta a mnoho řepských rodáků toto pietní místo vyčistili a uvedli částečně do stavu, jaký mu právem náleží. Pozůstatky náhrobků byly zlikvidovány a prostor byl v dalších letech zatravněn. Byl zde umístěn kámen s označením „Řepský vězeňský hřbitov“ a také pomník z hrubého kamene s náhrobní deskou Václava Babinského. Tento hřbitov byl v roce 2005 převeden z majetku obce zpět původním vlastníkům, tedy sestrám řádu sv. Karla Boromejského.

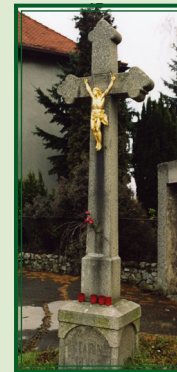
Žulový kříž

Křížek při cestě ke hřbitovu v roce 1943...

Tento žulový kříž s ukřižovaným Ježíšem Kristem stojí při cestě směrem ke hřbitovu patří rovněž k historii obce. Je na něm vytesané datum L. P. 11. 11. 1892, den svátku sv. Martina.

Více než stoletou historií tohoto řepského kříže, jenž tu přestál obě světové války i komunismus, porušila událost z roku 2003 – soška těla ukřižovaného Krista byla odčizena. Ačkoliv zloděj nebyl zjištěn, objevil se nepoškozený Kristus po několika dnech zpět a řádně připevněn na svém místě. Zřejmě zloděje tížilo svědomí...

... a stejný křížek dnes

Pomník padlých

Pomník padlým bratřím za 1. světové války původně stával v dnešním parčíku ulice Žalanského, před domem kolářství U Bartůrků. V šedesátých letech minulého století byl tento pískovcový památník přemístěn do stávajících míst pod dnešními hřbitovy. Jsou na něm uvedena jména třiceti řepských občanů padlých v této válce. Součástí pietního místa je další pomník, a to „památku padlých a umučených občanů Řep“ za 2. světové války, taktéž se jmény.

Pomník padlých před hřbitovem (2009)

V roce 1990 tu přibyl ještě pomníček s pamětní deskou por. Aloise Starého. Původně byla pamětní deska umístěna na budově národního výboru (hotel Na Vyhlídce), kde 6. 5. 1945 por. A. Starý padl. Důvodem přemístění pamětní desky byla demolice budovy při rozšiřování ulice Slánská.

Autor projektu: Jan Farkač
Pro obyvatele a návštěvníky Řep zrealizovala MČ Praha 17 v roce 2013.

Autor textu: Jaroslav Hájek
Fotografie: archiv Jaroslava Hájky a Jan Farkač